

Chương 5
I. Cơ cấu xã hội - giai cấp
trong thời kỳ quá độ
lên CNXH

1. Khái niệm và vị trí
của cơ cấu xã hội - giai
cấp trong cơ cấu xã hội

Khái niệm cơ cấu - xã hội giai
cấp

Cơ cấu xã hội là những **cộng đồng người** cùng toàn bộ những **mối quan hệ xã hội** do sự tác động lẫn nhau của các cộng đồng ấy tạo nên

Cơ cấu xã hội có **nhiều loại**: Cơ cấu xã hội dân cư, cơ cấu xã hội - nghề nghiệp, **cơ cấu xã hội - giai cấp** (CNXH khoa học tập trung nghiên cứu)

Cơ cấu xã hội - giai cấp là **hệ thống** các giai cấp, tầng lớp xã hội **tồn tại khách quan** trong một chế độ xã hội nhất định, thông qua những mối quan hệ về sở hữu tư liệu sản xuất, về địa vị chính trị - xã hội giữa các giai cấp và tầng lớp đó

Trong **thời kỳ quá độ** lên CNXH, cơ cấu xã hội - giai cấp là tổng thể các giai cấp, tầng lớp, các nhóm xã hội có mối quan hệ hợp tác và gắn bó chặt chẽ với nhau, cùng **cải tạo xã hội cũ, xây dựng xã hội mới**

Vị trí của cơ cấu - xã hội giai
cấp trong cơ cấu xã hội

Mỗi loại hình cơ cấu - xã hội đều có vị trí, vai trò và quan hệ phụ thuộc nhau. Cơ cấu xã hội giai cấp có vị trí **quan trọng hàng đầu**, chi phối các loại hình cơ cấu khác vì

Liên quan đến đảng phái chính trị, **quyền sở hữu tư liệu sản xuất** trong hệ thống sản xuất nhất định

Sự **biến đổi** của cơ cấu xã hội giai cấp sẽ ảnh hưởng đến sự biến đổi các cơ cấu xã hội khác

2. Sự biến đổi có tính
quy luật của cơ cấu xã
hội - giai cấp trong thời
kỳ quá độ lên CNXH

Một là, cơ cấu xã hội giai cấp biến đổi gắn liền và bị **quy định** bởi cơ cấu kinh tế của thời kỳ quá độ lên CNXH

Hai là, cơ cấu xã hội giai cấp **biến đổi** phức tạp, đa dạng, làm xuất hiện các tầng lớp xã hội mới

Ba là, cơ cấu xã hội giai cấp biến đổi trong mối quan hệ vừa **đấu tranh**, vừa **liên minh**, từng bước xóa bỏ bất bình đẳng xã hội dẫn đến sự xích lại gần nhau